

ABONY

Szerkesztőség:

PLEBÁNIA-HIVATAL,
 hová a lap szellemi részét
 illető közlemények kü-
 lendők.

Kéziratok vissza nem
 adatnak.

Kiadóhivatal:

SZERDAHELYI JÁNOS
 könyvnyomdája, hová a
 előfizetési pénzek, a hirde-
 tések és ezeknek díjai, va-
 lamint a felszólamlások kü-
 lendők.

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI LAP. — MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési díj:

Helyben házhoz hordva egész évre 4 frt, fél-
 évre 2 frt, negyedévre 1 frt. Egyes szám 8 kr.

Felelős szerkesztő:

VIZ ZOLTÁN

Kiadótulajdonos:

SZERDAHELYI JÁNOS

Hirdetmények:

nyiltterek, valamint hirdetési díjak, közvetlen a
 kiadóhivatalhoz küldendők. Nyilttér sora 50 kr.

Előfizetési felhívás.

Az „A b o n y“ jelen számával meg-
 kezdi pályafutásának II. évfolyamát. A kez-
 det nehézségein már némileg túl esett s
 annyit mindenestre elért, hogy iránya és
 értékéről az i. t. olvasó közönséget teljesen
 tájékoztatta s amellet a szerkesztőség is
 jobban megismerte azon igényeket, amelye-
 ket az „A b o n y“ olvasói vele szemben
 táplálnak s ezért minden erejéből arra tö-
 rekszik, hogy az olvasó közönséggel való
 összeköttetése minél bensőbb és őszintébb
 legyen. Azt hiszem, hogy az eddigiek után
 főlegesen ujabban hangoztatni, miszerint
 semmi irányban sem vezet bennünket el-
 fogultság, személy- vagy osztálygyűlölet;
 csak egy cél fogunk az új évben is ma-
 gunk előtt látni: Abony községének felvi-
 rágzását a szeretet és az igazság alapján,
 ama jelszó szerint: „svaviter in modo,
 fortiter in re!“

Hogy azonban az „A b o n y“ e kitü-
 zött cél elérhesse, bizalommal fordulunk
 ez alkalommal is a m. t. közönséghez,
 miszerint áldozatteli vállalatunkat megfelelő
 pártfogásban részesíteni sziveskedjék, ne-
 hogy annak hiányában meg legyünk fosztva
 a szükséges anyagi eszközöktől.

A szerkesztőség.**TÁRGYA.****Új évkor.**

Új év virradt, ütött az óra,
 Leszállt a régi nyugovóra
 S nem tér ő többé vissza már.
 Sajnáljuk-e a távozót mi,
 Vagy a szív az újat tekintti,
 Hogy lábunkkal az évhatár?

Mi az idő s egy ember élet,
 Tekintsünk bár egy ezred évet
 Az örök lét forgásiban?
 Mi sok nekünk, több, mint a semmi,
 De kevesebb, hogy sem keserni
 Kellene, a mért elrohan!

Miként egy részét az egésznek,
 Gondoz embert az örök végzet,
 Övé vagyunk mindannyian.
 Munkánk végezzük benne bizva
 Addig, amíg elő van írva,
 Ne kérdezd, hogy mi bére van?

Cél nélkül semmit sem tesz Isten,
 Bár nem látunk tisztán mi itt lenn.
 E földi lét végül kihül

Évfordulón.

Az idő rész az örökkévalóságból, amely-
 nek fogalmára a véges eszű embernek van
 szüksége, hogy a számára kijelölt pályáját
 annak jelző tábláival, az évekkel ossza be
 s egyszermind a körüle történetek és tör-
 ténendők sorrendjét azok szerint megállá-
 pithassa. Egyébként pedig az idő tulajdon-
 kép nemleges valami, amennyiben tagadása
 annak, ami örök, mert ami időben történik,
 az magával hozza a „vég,“ az „elmulás“
 fogalmát.

Az idő egy ily jelzőtáblájánál állunk
 ma újév napján, midőn a régi letűnik a sok
 ezer után, mely az emberiség életében már
 elenyészett s az újnak ad helyet, melyet
 reménységgel teli fogad az élni szerető szív,
 mint a mindenható kegyes ajándékát.

Elhangzik ma milliók ajkán az újévi
 jó kívánság, melyet a szokás megfosztott már
 minden bensőségétől s egyszerű üdvözlé-
 süllyesztett, pedig e szép hagyománynak
 meg van a maga nagy jelentősége, mert
 ezzel elismeri az ember a gondviselés mű-
 ködését és az emberi akarat szabadságát
 földi sorsunk két fő tényezőjeül, a mely sze-
 rint tehát nem egyszerű mechanizmus az
 ember, a melyet a belé öntött természeti
 hajlamok igazgatnak az egyéntől függetlenül,

S ki egykor itt munkálva fáradt,
 Megtisztult lélekkel találhat
 Nyugalmat örök béreül.

Ne kérdezd: lesz-e majd virága
 Az új évnek s gyümölcsessel ága
 Fog-e majd adni élvezet?
 S mit méhiből jövő előad,
 Megérti-e a szív a jókat,
 Mely tél fagyán megdermedett?

Menj bátran! Vivjad meg esatádat,
 Az erős bárhol is megállhat,
 Kit egy magasbb cél lelkesít
 S legyen bár hosszú lét a sorsod,
 Minden viharját csak mosolygod
 S nem érzed annak kínjait!

Az én boldog új évem.

Jó gömbölyű alak vagyok, fő súlyt fektettem
 mindig arra, hogy az emésztés rendes folyamata
 meg ne zavartassék az indulatok felülkerekedése
 által. A szenvedélyeskedéstől különben már csak
 azért is őrizkedtem, miután nem megvetendő teri-
 méjű földi tetemem fölkellette sovány orvosunk-
 ban az irigységet és holmi „ferslag“-féle nyava-

hanem egy oly öntudatosan működő sze-
 mélyiség, a mely erkölcsi és anyagi korlátok
 nélkül szabadon határozza el magát cselek-
 véseiben s a mely eszerint azokért felelő-
 séggel is tartozik.

A midőn tehát egymásnak az évforduló
 alkalmából boldogságot kívánunk, egyszer-
 smind illő dolog, hogy e boldogság föltéte-
 lei fölött egy kissé eszmélkedjünk, méltóan
 ama komoly alkalomhoz, a melyet az újév
 első napja nyújt nekünk egy esztendő el-
 tűntekor.

Mi a boldogság? Lehet-e az emberi-
 ségre nézve ennél fontosabb kérdés? A bol-
 dogság, a melyet el-eltűnő árny gyanánt haj-
 hászunk magunk előtt, a mely sejtelmes ál-
 munkban olykor megjelen s szívünket szc-
 katlan édes érzelmekkel tölti meg! Hol van
 ő, miképen lehet azt magunkévá tenni?

A boldogságot ezer és ezer különféle
 uton keresték és keresik az emberek s an-
 nak transcendentalis faja a vallás keretébe
 tartozik; itt terünk természetéhez képest
 tisztán csak általános emberi szempontból
 foglalkozhatunk e kérdéssel s így tulajdon-
 kép csak relativ boldogságról beszélhetünk
 az eszmének földi alakját adva, amint az
 itt általunk megszerezhető. Ehez a boldog-
 sághoz vezető utat körülbelől kijelölik azon
 szavak, a melyeket boldogult királynénk volt

lyával ijesztget, ha a kellő lelki egyensúlyra nem
 fogok jól vigyázni.

Én, akit barátaim csak bizalmasan „tök-alsó“
 kedélyes jelzővel illetnek, soha nem is vágytam
 nagy dolgok után teljes életben. Mint nyárs
 polgár születtem s mint ilyen akarok meghalni is,
 összes ambízióm csak arra terjed ki, hogy a
 míg életem fonala meg nem szakad, ne hagyjon
 eserbe az étvágyam. A politikával nem törődöm,
 az a fő, hogy ne bántsanak s azért mióta élek, a
 legártatlanabb pccsovics hireben állok azok előtt,
 akik izgága ellenségeskedő okoskodásukkal minden
 áron reperálgatni akarják a világ rozzant, ócska
 gépezetét.

Tisztességes családos ember vagyok, akit
 kisebb-nagyobb gyermekeknek egész csapata vesz
 körül. Feleségem áldott jó lélek, csak az anyós...

No de épen azt akarom elbeszélni, mert
 mindjárt jobban fog esni az ebéd, hogyha elpa-
 naszolhatom az én esetemet.

Szilveszter estéjén tovább fel voltunk a ren-
 desnél, miután régi családi szokás nálunk, hogy
 kívárujuk virasztva az új évet. Így történt az idén
 is. Természetesen reggel sokáig nem akartam
 életjelt adni magamról, de végre is határoznom
 kellett, mert már az egész ház mozgásban volt.

nyelv-mestere Falk Miksa lovag mondott fel-séges tanítványának e hirtelen odavetett kérdésére: „Hisz-e ön a pokolban?” ő erre a lapok szerint ily formán válaszolt: „E tárgyról alaposan még nem gondolkodtam; azonban igyekszem úgy megfelelni minden irányban kötelességeimnek, hogy ha van is, az osztályrészemül ne essék!” E talpra esett válasz oly program, melyet minden polgára e hazának magáévá tehet s mely megszerzi neki a jól teljesített kötelmek öntudatát, a lelkiismeret nyugodtságát és — ebben áll az emberiség földi boldogsága!

Minden ember munkára születik, a Gondviselés bizonyos tért jelöl ki számára, a melyen hivatásszerűleg működnie kell. Egy rész ő az emberiség nagy gépezetében s legyen bármily jelentéktelen, ha betölti helyét, ép oly fontos az összeség munkájában, mint bár mely más a nagyok közül, mert megfelelő feladatának.

Azért ha a most megkezdett újév boldogságát nem csak szájunkra akarjuk venni, hanem szívünkben is viselni, vonjuk le az évforduló komoly tanúságait. A muló évek letűnnek sebesen, a fekete haj fehérre válik s egyenkint távozik el az öregje s midőn el kell hagyni ezt a küzdelmes életet, csak a jól végzett pálya öntudata adhat nekünk jogot a halhatatlansághoz, a melynek reménye szívünk legmélyében lakozik s mely azt sugja nekünk, hogy az idő egyszer véget ér s midőn már megszűnik az évek emberies kimérése, akkor az örökkévalóságban fogunk élni tovább az alkotó Isten kifürkészhetetlen tervei szerint.

És épen ezért midőn mi ma e helyen szerény lapunk i. t. olvasóihoz fordulunk a szokott jó kívánattal, nem egyszerűen és sablonosan csak a szokásnak akarunk hódolni, de szívből kívánunk boldog újévet, kívánva az, hogy mindenki betöltve körének hivatását, az újévben megnyerje a Gondviseléstől az élet legnagyobb földi boldogságát, a tiszta lelkiismeret öntudatát!

Amint ki-kelek, jön a cseléd a lábbelivel s odatevén, hogy kezemügyébe essék, azt mellém, óriási teve-lépésével tönkre nyomorította egy rettenetes pillanat alatt az én kronikus tyúkszememet s egész malicziózusan oda szól: „Boldog új évet kívánok!”

Fél-ziszszentem, de eszembe jutott fogadalmam, hogy nem izgatom magam, jó képet vágtam a dologhoz s feleltözködtem.

Amint az ajtóban megjelentem felkészülve, már ott várt rám egy csapat „boldog új évet” kívánó alak, akiknek arczáról csak úgy sirt le az éhtifusz és a borraivaló utáni vágy.

Természetesen egy ilyen nagy családú embernek, akinek sok a kiadása, nem nagy kedve van ily jó kívánatok honorálásában. De mit volt mit tennem egyebet, nagyot nyeltem s kielégítve őket, bezárkóztam a belső szobába, meghagyva a házi népnek, hogy ma ezentúl senki számára sem leszek itthon. A feleségem is csak hosszas kapacitálás után birta annyira megtörni csökönyösségemet, hogy a szomszéd ebédlőbe mentem a reggeli elköltése végett.

Amint a reggeli elfogyasztása után szokott esibukomra gyűjtök, az asszony jelentőségteljes pillantást vet a gyermekekre s az én vézna ese-

A szőlészet köréből.

III.

A lapunk mult évfolyamának 31. számában megnevezett fajokra vonatkozólag megjegyezzük, hogy a Mézes fehér, Olasz rizláng, Juhfark, Ezerjő, Piros, Kövi és Fehér dinka, fekete és fehér kadarka, fehér Frankus, Slankamenka, Oportó, továbbá a mindenféle Chasslák közép minőségű talajban rövid csapos művelés mellett jól teremnek és jó bort adnak, mint csemege szőlő pedig szép kifejlődött gyümölcsöt, de a Sylvaniai és merlát nagyon hosszú művelést igényelnek és mind a mellett keveset teremnek s e szerint az abonyi határba nem valók. Abony község t. bortelmlőinek oda kell törekedni, hogy ne csak a minőségre, hanem inkább a mennyiségre fektessenek súlyt, mert akárminő nemes faj bort termelnénk is, pincze helyiségeink nem alkalmasak az okszerű borkészítésre és inkább rontanak, mint javítanak a boron (az itt fentebb megnevezett fajok kitűnő bort adnak), de egyébként is nagy hátrányunk az, hogy városunk az alföldi borvidékbe van beosztva és ez nemes borainkra nagyon nyomasztó. A talaj forgatás- és a faj megválasztásra vonatkozó észrevételek meglevén téve, áttérünk a beültetésre szánt tér előkészítésére. A megfordított teret okvetetlenül akként kell meggyengíteni, hogy az hipehupás ne legyen, és az úgy nevezett kis katlankák kiegyenlítésenek, mert ha azok meghagyatnak, hó és eső-víz kárt téssen az azokban levő növényeken, amennyiben megzabálnak, kipálnak és sárgaságba esnek; ha pedig a víz kiszárad, a feltalaj megkeményedik és elzárja a külső levegőnek a behatását és így a növény bele ful; de egyébként is a víz kilugozza a talajból annak hűmlesztartalmát. Mikor a talaj már rendbe van, megállapítjuk az utak vonalait és egyfa szeglet segítségével, a minőt a kőművesek az alap falak szegleteinek mérésénél használni szoktak és a minőt minden ember, aki egy kissé a faricskáláshoz ért, maga elkészíthet egyszerű módon: vegyen két darab 4 vagy 5 láb hosszú egyenes léczet és kérjen a szomszéd ácsától vagy asztalostól egy vas szegletet, helyezze a két léczet hozzá

metéim az orgonasíp rendszere szerint egymás mellé állva elmondták egyenkint az ő jó kívánataikat az újévre. Persze már az ily belső ostrom ellen nem védhettem meg magamat, kivettem a pénztárczát s egy-egy nikli darabbal honoráltam a gyermeki szeretet e hivatalos kitörését. Erre azonban hatalmas dufakodás támadt, mert mindenki egyszerre akart az új évi illetékhez jutni s ő egek, mi történik? Az én legkedvesebb emléktárgyamat, amelyhez annyi édes legénykori történet fűz, esibukomat kiütik a kezemből s borostyán, tajték egy pillanat alatt semmivé válik a hatalmas ébenfa szár sulya alatt.

Az első pillanatban elsárgultam az ijedségtől, azután a méregtől. De hiába! Nem szabad haragudni. Nem tudom, hogy a nyájas olvasó meg tudná-e tartani nyájas arczkifejezését azon esetben is, ha valaki kezét durva érintkezésbe hozná azzal és képzeljék, nekem ily önmeztagságot kellett saját önmagammal szemben gyakorolnom. Egy meglánczolt oroszán tehetetlen dühével csiptem egyet a hozzám legközelebb álló s talán legártatlanabb gyermekemen, aki erre országos bogéssal viszonzta atyai kedélyeskedésemet s ezzel igyekeztem napi rendre térni a történetek felett, habár leltem legmélyén ott sajtott egy

és szegezze a végeket össze, kijelöljük vele a táblákat, amelynek területi nagysága az összes terület nagysághoz képest szabandó meg; kocsit pedig akár közepén akár szélén okvetetlenül ki kell hasítani, mert anélkül rendes művelés nem képzelhető.

Kubicek János.

Ujabb törvénykezési határozatok.

Túl magas kamat kikötése magában véve is megállapítja az uzsora tényálladékát, mert eleendő, ha a tett szolgáltatás és ellenszolgáltatás közt szembeötlő aránytalanság mutatkozik.

Anyagi jogszabály, hogy az örökös egyes hagyatéki hitelezőit előnyben részesíteni jogosítva nincs és ha oly hagyatékna, melyben az ismert terhek az aktivát meghaladják, az örökös a hagyatékra le nem mond, úgy ha a hagyaték értékesítése és a terhek kifizetése körül a bíróság közbenjárását nem veszi igénybe, sőt a hagyaték értékének megállapítását is lehetlenné teszi az által, hogy a hagyatékot önkényesen értékesíti, továbbá egyes hagyatéki hitelezőket bírői kényszer nélkül kifizet. eljárása következményeként a többi hitelezők elfogadott követelését szintén kiegyenlítani tartozik.

Oly egyezség, mely a törvénytelen gyermek természetes atyjával a törvénytelen gyermek személys tartozási igényét illetően köttetik, gyámhatóság jövahagyás hiányában a törvénytelen kiskorú gyermekkel szemben semmis és joghatálytalan.

Ha a megrendelt árú a sokkal nagyobb mennyiségű meg nem rendelt áruval egy ládában egy fuvarlevéllel érkezett s ha alperes a megrendelt árút csak az egész szállítmány után járó fuvardíj és fogyasztási adó fizetésével válthatta ki, a vevő ilyen esetben átvételre nem kötelezhető.

Az idegen váltónak jogi természetere szerint a kibocsátó arra hívja fel az intézvényezettet, hogy a váltóösszeget a lejáratkor a rendelőnyesnek fizesse ki; eszerint, hogy valamely személy, kinek névirása a váltó előlapján előfordul, kibocsátónak tekintessék, szükséges, hogy maga a váltó tüntesse fel, hogy a névalírás erre a felhívásra vonatkozik, ez pedig csak akkor áll be, ha a kibocsátó ezt a felhívást tartalmazó váltó szövegét aláírja; — a kereset alapját képező okiraton pedig a kibocsátói aláírás nem a fizetési felhívást tartalmazó és a váltó lényeges kellékeit magában foglaló szöveg alá, hanem magában a szövegben fordulván elő, ez a névalírás a váltótörvény 3. §-ának 5. pontjában előirt kibocsátói aláírásnak nem tekinthető.

névtelen fájdalom, melyet egy régi megszokott személy vagy tárgy elvesztése felett érezünk.

Ujra bementem szobámba, átkozva minden új évet, amely ily kellemetlenségeket küld az ember nyakára, midőn a feleségem hozza a postát s örömtől ragyogó, diadalmas arczezal magasra tart egy levelet. Mludjárt balsejtelmek fogtak el, mert feleségem rendszerint olyannak örült, a min én sírni szoktam és viszont.

— Nos, mi az? kérdém kellemetlen arczezal az asszonytól.

— Képzeld Bandikám, mily kedves meglepetés! Délre itt lesz a mama!

Ekkor már elhagyott minden türelmem. Fogtam a kabátom, kalapom, szó nélkül elrohantam hazulról.

Midőn a szabadba értem, nagyot fujtam; mintha egy lidércnyomástól szabadultam volna meg s elkeseredetten szavaltam összeszorított öklökkel a korjóláni verset: „Atok reád viszály hona, már nem vagyok fiad!”

Nem is tértem az nap vissza . . . mert nekem nem szabad mérgeledni . . .

Hej, csak soha se lenne új év, vagy legalább elmaradna a jó kívánat és az — anyós!

Egy elkeseredett családapa.

Kérelem!

Lapunk mindazon t. előfizetőit, akik hátralékban vannak, tisztelettel felkérjük a méltányosság nevében, hogy tartozásaikat mielőbb sziveskedjenek kiegyenlíteni, mert nekünk is vannak kötelezettségeink, amelyeknek eleget kell tennünk a rendelkezésünkre álló amúgy is csekély jövedelmi forrásainkból. — Lapunk barátait pedig felkérjük, hogy az „ABONY“-t ismerőseik körében terjeszteni sziveskedjenek.

A KIADÓ HIVATAL.

MI UJSÁG?

— **Lapunk t. olvasóinak és munkatársainak boldog új évet kívánunk!**

— **Ünnepek.** Ma van az új év, amelyet régiesen kis karácsonynak is nevezünk. Ez nem tisztán polgári jelentőségű, amennyiben az új év kezdetét jelzi, de egyszersmind egyházi ünnep is, mert Kr. születésének nyolczadik napja ez, a midőn az ő körülméltetését ünnepezzük. (Circumcisio). Különböző népek különféleképp számítják éveik kezdetét; a régi rómaiak például márczius 1-ével, a tavasz havával kezdték az új évet. Ma az egész művelt világ január 1-én tartja azt. A rómaiak a két arcú Janus tiszteletére szentelték az új év első napját, mely a múltat és a jövőt jelképezte s már az ókorban divatozott az új évi jókívánság szokása, melyet a kereszténység is elfogadott. — F. hó 6-ikán vizkereszt ünnep lesz. Ez egyike a legrégebbi ünnepeknek. Ezen ünnepen a három szent király által Jézusnak vitt ajándékok emlékeül a kath. egyház aranyat, tömjént és myrhát szokott szentelni. Ezen három ajándéknak jelentősége a szent atyák értelmezése szerint ez: Az arany jelenti Jézus királyságát, a tömjén istenségét, a myrha emberiségét. Sok helyen még szokásban van a házak és lakók megáldása (coleda), mely alkalomkor szentelt krétával az ajtókra íratnak a három király neveinek első betűit, jelölve annak, hogy valamint a zsidók Egyiptomban ajtaik felső küszöbét bekenvén mentek maradtak az öldöklő angyaltól, úgy az ekkép a három szent király oltalma alá helyezett házak lakói szinte mentek legyenek minden veszélytől.

— **Névmagyarosítás.** Abonyi születési Brenyo István nevét helyügyminiszeri engedéllyel „Berényi“-re változtatta.

— **A pestmegyei gazdasági egyesület** hivatalos közlönye arról értesít bennünket, miszerint a nov. 28-ikán megtartott közgyűlés az igazoló választmány előterjesztéseit, melyet annak idején lapunkban mi is vázoltunk, magáévá tette gróf Károlyi Sándor azon módosításával, hogy az egyesület a községi fogyasztási és értékesítési szövetségek létesítését is programjába veszi s e célból január hóban egy nagy értekezletet hív össze. A munkás- és család-biztosítás ügyét lehetőleg a munkás segély-alapok létesítésével egyidejűleg oldja meg az egylet.

— **A kath. munkás-egylet házszenelése** a már közölt program szerint szokatlan nagy érdeklődés és lelkes hangulat mellett ment végbe; az értelmiség is oléggé képviselve volt az ünnepélyen. Az a jó érzés, amely a munkás embereket áthatotta, látva az úri osztály meleg rokonszenvét maga iránt, biztosítékul szolgál nekünk a jövőre, hogy ebben az egyletben Várkonyiék már nem honosíthatják meg az átkos gyűlölködés tanát, mert meghódítottuk mi már azt a szeretetünkkel! Az ünnepi beszédet a „Csarnok“ című rovatunkban egész terjedelmében hozzuk. Az este tartott munkás-egyleti bál is igen jól sikerült, zsúfolásig megtelt az egylet összes helyisége s hogy mily nagy volt a fogyasztó közönség, mutatja az, hogy a Czegeletről hozatott 4 hektó bor este 10 órakor már teljesen elfogyott. — A bál számadás szerint I. A házszenelési ünnep alkalmából az egylet céljaira adakoztak: Huszár Antal 5 frt, Teszary László 5 frt, Antos Béla 3 frt, Viz Zoltán 2 frt, Palásti Pál 2 frt, Trieger János 2 frt, Richter Béla és neje 2 frt, Vértés Ágost 1 frt, Weigelsperg Ede báró 1 frt, Barkó István 1 frt, Hints József 1 frt, Vágó Zsigmond 1 frt, Biró István 1 frt, Pick Ignác 1 frt, Kubicsék János 1 frt, Rithnowszyk Antal 1 frt. II. A bál-

ban felülfizettek: Pataki János 1 korona, Juhász Imre 1 korona, Király János 1 korona, Temesközy Gerzson 1 korona, Kováts Béla 1 korona, Kássa József 1 korona, Szombathy János 1 kor., Havas Ignác 1 korona, Havas Sámuel 1 korona, Vajda Adolf 1 korona, Bedekovich Lajos 1 korona, Schwarz Mór 1 korona, Romhányi András 40 kr., Beviz István 40 krt. A nagylelkű adományok és felülfizetésekért ez úton fejezi ki hálás köszönetét a kath. munkás-egylet.

— **Talán mégis!** Arról értesülünk, hogy a czegeledi vasút állomáson a fűtőházat nagyobbították s önálló fűtőházi főnökség szerveztetett, a melynek élére Neugebauer Károly mérnök lett kinevezve. A vonatvezetők száma is jelentékenyen megszaporodott, még pedig amint a „Cz. és V.“ biztos forrásból értesül, azért, mivel a rákos-ujszázi vonal teherforgalmát, sőt a személyvonatok egy részét is erre fogják terelni. Tehát talán mégis lesz egyszer nagyobb vasúti forgalmunk és gyorsvonatunk.

— **Hirdetmény.** Az 1899. évre választandó iparhatósági megbízottak választása 1899. év január hó 1-én, ma délelőtt 9 órakor fog a községi háza tanácsstermőben megtartatni. Választatni fog 20 egyén. Szavazhat minden arra jogosult iparos és kereskedő. — A választás szavazatlapok beadásával történik, a szavazás délelőtti 9 órától déli 11 óráig tart, ezen időn túl szavazatok el nem fogadtnak. A mely szavazat lapon 20 névnel több találtatik, a 20-on felül, végül írottak tekintetbe vétetni nem fognak. PAP PÉTER, ip. hat. biztos.

— **Újabb adományok** a helybeli „Kath. olvasó egylet“ részére: Báró Harkányi Frigyes 10 frt, Király János 5 frt, Juhász Imre 2 frt, Konez Pál, Király Antal, Moravec István, B. Szabó Mihály, Bene István, Skultéti András, Egedi József, Király Sándor és Novák Tóbiásné 1—1 frt. Az egylet ez úton mond hálás köszönetet a szives adakozóknak!

— **Táncmulatság.** Karácsony másodnapján az ipartestület által tartott táncmulatságon felülfizettek: Flegner János 2 frt, Hóji Nándor és Lendvai Pál 1—1 frt, Dalkó István, Havas Ignác, Havas Samu, Vajda Adolf, Dobozy Kálmán és Szerdahelyi János 50—50 krt, özv. Czánik Balázné 20 krt. Az Ipartestület ez úton is köszönetét fejezi ki a szives adakozóknak. Tisztajövedelem 52 frt 73 kr. volt.

— **A szesz-, cukor- és sörfogyasztás** megadóztatásában 1899. évi január hó 1-ső napjával változás fog beállni, amennyiben ezen időtől kezdve új adók lépnek életbe. Ezek az adók a kisebb mennyiségekben elszállított adóköteles cikkek után az illető cikkek előállítás iparvállalatokban (szeszfőzdeben, cukorgyárban, sörfőzdeben) fognak beszédelni; ennél fogva azok, akik ily cikkek a magyar korona országainak területén fekvő ilyen iparvállalatokból kisebb mennyiségekben szereznek be, vagy akik ily cikkek a magyar korona országainak területén belül kereskedésekből vagy más üzletekből illetve felektől szereznek be, a cikkek beszerzése és átvétele alkalmával adót fizetni nem tartoznak, mert az adó már az elárúsító gyáros vagy kereskedő, illetve fél által volt lefizetendő. Akik nagyobb mennyiségekben szereznek be a magyar korona országainak területén fekvő szeszfőzdekből, cukorgyártelepekről és sörfőzdekből adóköteles cikkek, saját érdekükben cselekszenek, ha az árút akként rendelik meg, hogy az adót a küldő vállalat maga fizesse le. Ha azonban az adót az átvétele után fizetné, akkor a rendelt cikkek az átvétel után azonnal s még mielőtt azok beraktározatnának vagy bárhova szállítatnának, az átvételek helyére nézve illetékes pénzügyőri szakasznál bejelentendők. Legezészerűbb, ha a bejelentés a cikkek előállítás mellett már útközben megtélik az illető szakasznál, ahol ez esetben egyuttal az illető cikkek meg is vizsgálhatók. Továbbá a jövő évtől fogva nemcsak a számlát, nyugtát, meghatalmazást, szerződést és más okiratokat kell bélyeggel ellátni, hanem a söröshordókat, az oly ládákat, amelyekben sörösüvegek vannak és a cukorsüvegeket is. Az északamerikai Egyesült Államoktól tanultuk ezt, ahol a szeszitalokra rótt adót már régebben bélyeg formájában szedik be és ahol csak lebélyegzett sörrel-borral kocczintanak egymás egészségére az emberek. Ezeket a bélyegeket a sörre és cukorra a pénzügyőri közegek fogják ráragasztani a gyárból való kiszállításuk előtt, a fogyasztási adó lefizetésének bizonyításául. Hogy pedig erre a célra a pénzügyőség mindig kéznél legyen, a pénzügyminiszter elrendelte, hogy az ország ama 32 nagyobb sörgyárában, mely évenként legalább is 10,000 hektoliter

sört termel, állandóan egy pénzügyőri szemlést tartózkodják. A 32 kiválasztott pénzügyőri szemlést már Budapestre rendelték, ahol a követendő eljárásra nézve egy héten át kioktatják őket. A czukorgyárban eddig is állandóan egy pénzügyőri szemlést volt elhelyezve, a czukorgyárak felügyelőtere nézve tehát új intézkedés nem történik.

— **Mikor fizeti a gazda a beteg cseléd kórházi költségét?** Jó ezt figyelembe venni minden gazdának, nehogy hereze-hurezának tegye ki magát. Az idén hozott nyilvános betegápolási költségeinek fedezésére vonatkozó törvény (1898. évi XXI. t.-cz.) e tekintetben következőleg intézkedik: „A szolgálati idő alatt megbetegedett cselédnek kórházi s gyógyintézet-i ápolási, valamint szállítási költségeit a gazda fizeti: a) ha a megbetegedés legalább 15 napi tényleges szolgálat után a cseléd és gazda hibáján kívül következett be, 30 napig; b) ha pedig a megbetegedés bármily tartamú tényleges szolgálat után a gazda hibájából történt: a cseléd teljes felgyógyulásáig. Azt pedig mondani sem kell, hogy a családtagok egymáséi fizetni tartoznak kórházi költséget, nevezetesen: a szülők és nagyszülők gyermekeikért és unokáikért, — a gyermek és unokák szülőikért és nagyszülőikért, — a házastársak egymásért.

— **Gyümölcsstenyésztesünk** érdekében a földmívelésügyi miniszter legutóbb elrendelte, hogy a gyümölcsstenyésztesre alkalmas vidékeken lakó összes kincstári kezelő erdőirtékek erdőőrök lakásai mellett gyümölcsösök telepítésének s ezek falkolákkal is előttasanak. A földmívelésügyi miniszternek ez az intézkedése kapcsolatban van azzal, amelylyel elrendelte, hogy a elmezsi erdőakadémián a gyümölcsstenyésztes tanának előadásával és gyakorlati megismertetésével behatóan foglalkozzanak

— **Cselédek és munkások jutalmazása.** A földmívelésügyi miniszter azokat a gazdasági cselédeket és gazdasági munkásokat, akik becsületes, jóra való viselkedésük, példás hűségük, szorgalmas munkálkodásuk által társaik közül kiténtek, 100 koronával és cízes dicséző oklevéllel jutalmazza. A közigazgatósági hatóságok és a gazdasági egyesületek már fölterjesztették a kiténtetésre érdemes munkások névsorát. Az ajánlatok között nem egy olyan arató-munkás van, aki 25—30 éve mindig ugyanannál a gazdánál vállalt aratást s nem egy olyan gazdasági cseléd, aki 30—40 éve szolgál egy családnál.

— **Harangszentelés.** Torontál-Erzsébetlak róm. katk. hitközsége felejthetetlen Erzsébet királyné emlékének megőrkítésére temploma számára harangot készíttetett. A harang, mely Szt. Erzsébetnek és megboldogult királynéknak művészi kivitelű dombormű képével van díszítve, valamint „Magyarországi Szt. Erzsébet tiszteletére, Erzsébet királyné emlékének 1898. szeptember 10. szövegű felirattal ellátva, a „Budapesti szivattyú- és gépgyár részvenytársaság, ezélett Walsér Ferenc“ harangöntődjéből került ki. — Torontál-Erzsébetlak hitközség kérelmére főmagasságú Vaszary Kolos bíboros hercegprímás ur f. hó (december) 28-án szentelte fel ünnepélyesen a harangot budavári palotájában.

— **Forgó Ujság.** A Kossuth Lajos utcán pár nap óta nagy népcsoport van, mely néha oly mérvet ölt, hogy a különben is élénk forgalmu utcán akadályozza a szabad közlekedést. Az emberek az „Uj ágirói sorsjáték kezelőségének“ egy kirakatát bámulják, mely valóban meg is érdemli a figyelmet. Egy feltűnő izléssel kiállított hat oldalú oszlopon tizenként budapesti napi lap czime alatt olvashatók az illető lapokhoz érkezett legújabb távirati tudósítások, melyek óránként változnak. Az oszlopot egy leleményes gépezet folytonos forgó mozgásban tartja, úgy hogy az oszlop valóságos forgó ujság. Persze a kirakat nézői az alkalmat felhasználják arra, hogy azonnal ott helyben ujságirói sorsjegyet vásároljanak, mint-hogy az első huzás már január 4-én megtartatik. Egy 50 kros sorsjeggyel, mely mind a hat huzásra érvényes egy 100.000 koronás főnyereményt és öt 20.000 koronás nyereményt is lehet csinálni.

Gondolatok.

Ki mást lenéz, önmagát alacsonyítja le, mert ez által az emberiséget sértette meg.

Mi különbség van a szerelem és a kenyér között? Az a szívnak, ez a gyomornak tápszere, ez amannál sokszor jobb.

Legnagyobb mesterség önmagunkat kiismerni.

Férfi szerelme csodát tesz, nő szerelme boldogti.

A regény az élet emélete s az élet a regény gyakorlata.

Minden nő, vagy férjhez ment, vagy férjhez akar menni.

Szép szavak roszt akarató ember szájában, méreg arany pohárban.

Legbecstelenebb fosztogató, a becsület tolvaj.

Ki sohasem volt szerelmes, nem tudja mi a nyugtalanság.

CSARNOK.

S ó h a j.

Mi lesz velem? Hová dob sorsom engem?
Nem bánom, ha boldog sosem leszek.
Egy perc legyen csupán csak életemben,
Mely a halál ködén is átrezeg.

Maradjon fel egy sor, egy dal mit irtam,
Ugy ezáltalán nem volt már életem.
A bánat, melyet egykor dalba sirtam,
Rezdüljön által ezredéveken.

Keljen szárnyra, repüljön messze tájra,
Ki irta?... Mért?... Ne tudja senkisé.
Mindenki higgye, hogy az ő sajátja
S a teremttellettél egy szívem.

PÁSZTOR ÁRPÁD.

Ünnepi beszéd az abonyi „kath. munkás egyesület” házszentelésének alkalmára.

— Tartotta VIZ ZOLTÁN 1898. decz. 26-ikán. —

A megszületett kis Jézus bölcsességénél, a bethlehemi jászolnál állottunk lélekben az imént, midőn az Úr házában hozzá fohászkoztunk s íme most egy másik bölcső előtt állunk, az abonyi „kath. munkás egyesület” bölcsőjénél. Nem oly értelemben ugyan, mintha most született volna az meg, mert már több éve annak, hogy megalakult, de méltán nevezhetjük azért e most fölszentelt hajlékot az ő bölcsőjének részint, mivel ez az ő legelső tulajdon otthona, részint pedig azért is, mivel ez új otthon lesz hívva arra, hogy bölcsőjévé váljék városunk munkás osztályának oly értelemben, hogy mint a társadalom egy hatalmas arányú része, megértve a kor hívó szavát, kölcsönös érintkezés és hasznos olvasmányok útján itt magának a szükséges művelődést megszerezze.

Miként a szorgalmas méhesalád fel építi magának nagy fáradtsággal a sejteteket, a melyek neki lakásul szolgálndnak az idő viszontagságai ellen, úgy ti is, a munkás egyesület tagjai, hasonlóan a természet e kicsi hasznos munkáshoz, meg szerztétek magatoknak e házat, melyet ha nem ti magatok építettétek is fel, de annak átalakításán egyesült erővel önmagatok dolgoztatok s a ti áldozatkészségetek fogja azt jogilag még csak a jövőben végleg birtokotokká tenni.

Midőn néhány évvel ezelőtt az egyesület, mint ilyen, megalakulni óhajtott, szívesen vettem kezembe az ügyet és sikerült is Isten segítségével azt nekünk azon alapon létesíteni, a melyen manapság is nyugoszik. S hogy helyes alapja van, legékesebben bizonyítja azt a mai alkalom, midőn az egyesület előjáróságának óhajára kikértem az új otthon részére az Isten áldását. Hogy így akarta ezt a kör, ez élénk bizonyítéka annak, hogy hű maradt azon jelszóhoz, a melyet megalakulásakor jellegül választott: „I m á d k o z z á l é s d o l g o z á l l”. És epen e jelszó megtartása fogja annak virágzását biztosítani a jövőben is, mert megvan írva az evangéliumban, hogy senki sem vehet más alapot azon kívül, mint ami már megvettett, a mely az Úr Jézus Krisztus.

A munkás osztálynak nagy a hivatása a társadalomban. Ők alkotják a nemzet zömét s az ő erős karjok az, mely békében a kenyeret termeli, háborúban a hazát védelmezi s ha az ő nevek nem is marad fenn az emberi történelem lapjain, feljegyeztetik az az igazságos mennyei bíró könyvében, aki azt parancsolja, hogy ki ki tehetsége szerint teljesítse kötelességét s a ki egyenlő mértékkel fogja megadni nem az elfoglalt társadalmi állás és méltóság, hanem pusztán érdem szerint a méltó jutalmat.

Ez a munkás osztály azonban csak úgy felelhet meg hivatásának, ha nem a föld köréhez tapad csak az ő vágyaival, ahol kellő eszközök hiányában úgy sem találhat megfelelő kielégítésre, hanem tovább tekint amaz örök hajlékok felé, a melyeket Isten azoknak készített, akik őt szeretik. Azért teszi fel Jakab apostol is e kérdést: „Nem a szegényeket választotta-e ki az Isten e világban, hogy a hitben gazdagok és örökösei legyenek azon országoknak, melyet Isten az őt szeretőknak ígért?” (2, 5.)

A mai kor viharai minden társadalmi állást megérintenek s azon ellentétek, melyeket az egy oldalú haladás okoz, mindinkább kiélesednek még azon körben is, a hol eddig az egyszerű hit és szorgalmas munka szerzett nyugalmas otthont az egyének, jó hívőt az egyháznak, hasznos polgárt és jó hazafit a társadalomnak. Vannak álpróféták, akik szép szavakba rejtik el lelkek romlottságát s akik sem Istent, sem hazát nem szeretve, csak önérdékeket keresik akkor, midőn felhasználva egyesek tulatlanságát, a feálló társadalmi rend és az isteni kinyilatkoztatás ellen szítják fel ama veszedelmes szenvedélyeket, a melyeket a kezes-tényesség a lemondás és az önmegtágadás nehéz, de áldatosan jutalmazó erényeivel szorított kellő korlátok közé.

Az abonyi munkás egyesület is ki volt téve e kísértésnek a múltban, talán még inkább kifog téve

lennia jövőben. Én azonban bizom a tagok hazafiságában, bizom az ő kath. hitökben, a melyet zászlajokra irtak fel, hogy nem fognak letérni soha az evangéliumi szeretet és igazságosság alapjáról s a Méváltó intelme szerint mindig megadják a császárnak, ami a császáré és Istennek, a mi az Istené.

Eme szent feltételben foglalja el tehát a munkás egyesület most megáldott helyiségét s legyen rajta, hogy az tűzhelyévé legyen a vallásos és hazafias érzelmek ápolásának, a jó irányú művelődés és szórakozásnak!

Mi pedig, polgártársaim! akik tudni vo un e szép ünnepélynek, tanuljuk még inkább megbecsülni ez alkalomból a munkás néposztályt, látva, hogy azt józan ész, tisztá szív és becsületes munkásság vezérli. Amennyire rajtunk áll, támogassuk őket úgy anyagilag mint erkölcsileg a ltóért vivandó nehézkizeléseikben, keressünk az érintkezést külön s a munkások és munka adók s akkor a humanitáhus magasztára emelkedve nem csak önön lelkismeretüknek szerzünk nyugalma a méltóságos elv k érvényesítésénél: ő tuda ával, de egys ersmind fel fogjuk emelni, ma munkához és megismerésni azt az osztályt, mely tisztes munkálkod sa körében egyik legelősből támasza a hszának és a társadalomnak!

SZERDAHELYI JÁNOS

* * * **könyvnyomdája, könyv-, papir- és írószer-kerekeskedése** * * *

Abony, Főter (róm. kath. templommal szemben).

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szives figyelmét felhívni: a mai kor igényeinek megfelelő

könyvnyomdámra.

A legjutányosabb árak mellett elvállalok: SZÁMLÁKAT, LEVÉLPAPÍR- s BORITÉKOK CZIMNYOMÁSÁT, NÉVJEGYEKET, ESZETÉSI és BALI M. GYÍVÓKAT, FALRAGASZOKAT, VÁROSI és INTÉZETI NYOMTATVÁNYOK ELKÉSZÍTÉSÉT.

par Könyvkötői munkák elfogadhatnak.

A n. é. közönség nagybecsű pártfogását kérve, maradok
kiváló tisztelettel
Szerdahelyi János
nyomdatulajdonos.

MINDEN SORSJEGY MIND A 6 HUZÁSRA JÁTSZIK

HUZÁS SZERDÁN

6 HUZÁS

W S Á G I R Ó K S O R S J Á T É K A

6 HUZÁS

PESTMEGYEI ABONYI TAKARÉKPÉNZTÁR

NYEREMÉNY

100.000

KORONA

LAPUNK KIADÓHIVATÁLA.

5 a 20.000

KORONA STB. STB.

Sorsjegyeket ajánlj:

ANYEREMÉNYTÁRGYAKAT KIVÁNTATRA 20% LEVONÁSSAL KESZPÉNZBEN VISSZAVAROLJÁ A VÁLLALAT. 60/60

EGY SORSJEGY ÁRA 1 KORONA